

Критика демократије

Филип Јевтић

11. април 2010

Демократија: Владавина већине. Систем владавине у којој је апсолутна власт у рукама народа који је спроводе директно или индиректно кроз систем репрезентације који укључује периодичне и по потреби непериодичне слободне изборе на којима сви пунолетни држављани имају право гласа и на којима сваки глас вреди исто.

Циљ овог текста је да покаже да је, супротно глобалној мозгоиспирајућој пропагандној кампањи, демократија **ЛОШ** систем управљања.

Покажимо прво велике мане демократског система репрезентације. При оваквом систему сви пунолетни држављани - грађани, сваких неколико година бирају одређене политичке партије и/или појединце којима поверавају места у државној управи и државне функције на одређени временски период. Мане оваквог приступа су следеће.

Ограниченост избора и немогућност контроле: За велики број бирача не постоји партија и/или кандидат чији програм у потпуности одговара бирачима те бирачи нису ни у стању да гласају за оно што заиста желе. Такође, програми политичких партија и појединих кандидата су несвеобухватни те бирачи не могу бити сигурни да ли ће њихова воља у свим ситуацијама бити испоштована. Чак и да могу бити сигурни да ли се њихова воља спроводи или не, због немогућности контроле власти, не постоји начин да моментално свргну власт чим се већина бирача не сложи са неким владиним потезом.

Популизам: Услед оваквог система влада ће, поготову непосредно пре поновних избора, пре доносити популарне него исправне одлуке чиме ће, под окриљем демократије, чинити огромну штету држави и народу.

Претпоставимо сада да уместо репрезентативног система бирачи гласају о свакој одлуци коју држава намерава да донесе. Више је него очигледно да би тада држава била суочена са крајњом неефикасношћу и практичном немогућношћу да донесе било какву одлуку услед великог броја бирача. Такође, постојала би реална могућност да држава нема никакав дурогочни план ни по ком питању услед неконзистентности одлука које се доносе.

Чак и да се сви до сада наведени проблеми реше остаје чињеница да су основни принципи на којима демократија почива погрешни и бесмислени.

Право гласа: Није рационално, можемо чак рећи да је и потпуно сулудо, да сви имају право гласа само зато што задовољавају одређену старосну

границу. Заиста, можемо се запитати постоји ли иједан ваљан аргумент да људи попут осуђиваних злочинаца и сличних имају право гласа. Има ли смисла да људи који нису елементарно образовани учествују у одлукама руковођења државе и нације? Право гласа не треба бити свакоме гарантовано већ га треба заслужити.

Компетентност: Контрепродуктивно је да рудари гласају о томе како треба уредити здравство, да доктори гласају о уређењу саобраћаја и слично. Нико није довољно компетентан да одлучује о свему. Управо због потпуно супротне, погрешне, претпоставке демократије вероватноћа да се донесу погрешне одлуке је знатно већа него када би одлуке доносили компетенти и стручни људи. Маса увек доноси лошије одлуке него друштвена елита¹. Историја је пуна примера који то демонстрирају. Чак је и Хитлер, човек који је начинио огромно зло како свом споственом народу тако и целом свету, био изабран демократски великом већином гласова.

Вредност гласа: Један од основа демократије, подједнака вредност гласа свих, такође нема смисла. Један енглески писац је то јако лепо и духовито објаснио рекавши:

”Демократије је систем у коме идиоти владају само ако их има довољно.”

Заиста, не може глас нпр. једног мудраца да вреди мање од гласова двојце будала. Колико год неки волели да то поричу чињеница је да НИЈЕ свачији глас једнако вредан.

И поред свих мана демократије, декомратски тј. квази-демократски системи и даље опстају. Крајње је време да људи схвате неодрживост и бесмисленост таквих система и да их одбаце једном заувек.

¹Овде под елитом не мислимо на аристократију и/или олигархију већ на праву елиту тј. интелектуални, научни и културни врх друштва.